

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WSPN.IV.431.9.2022.MK/BS

Bydgoszcz, 21 grudnia 2022 r.

emp SE
krew RK + MIP

2.01.2023

Pan

Waldemar Chudzik

Zastępca Burmistrza Mroczy

Pl. 1 Maja 20

89-115 Mrocza

Urząd Miasta i Gminy w Mroczy	
BIURO OBSŁUGI KLIENTA	
Wydział	30.12.2022
Zał.	
Nr.	1629472212022

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2337),

w: Urząd Miasta i Gminy w Mroczy, Plac 1 Maja 20, 89-115 Mrocza,

w dniach: od 14.12.2021 r. do 14.12.2021 r.,

przeprowadzona została kontrola: prawidłowości,

przez: Pana Mieszka Klawikowskiego - głównego specjalistę, Wieloosobowe stanowisko ds. cmentarnictwa wojennego i dziedzictwa kulturowego w Biurze Wojewody Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (upoważnienie nr 564/2021), kierownika zespołu kontrolnego oraz Panią Barbarę Sieracką - inspektora wojewódzkiego w Oddziale Obsługi Wojewody, Biuro Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (upoważnienie nr 565/2021),

w zakresie:

1. przedmiot kontroli: prawidłowość oraz celowość wydatkowania dotacji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w zakresie bieżącego utrzymania grobów i cmentarzy wojennych na terenie gminy w 2020 r., prawidłowość prowadzonej przez gminę ewidencji grobów, kwater i cmentarzy wojennych znajdujących się na terenie gminy, stan obiektów grobownictwa wojennego, realizacja zobowiązań gminy wynikających z zawartego z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim

porozumienia w sprawie powierzenia zadań dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych,

2. okres objęty kontrolą: 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się: **pozytywnie.**

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

I. ustalono, iż sprawy dotyczące grobownictwa i cmentarnictwa wojennego realizowane są przez Pana Pawła Góreckiego – kierownika referatu obsługi komunalnej w Urzędzie Miasta i Gminy Mrocza.

II. Karty ewidencyjne obiektów grobownictwa wojennego oraz księga pochowanych znajdują się na stanowisku pracy. Karty prowadzone prawidłowo.

III. Potwierdzenie rozliczenia dotacji oraz egzemplarz porozumienia z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim obecne na stanowisku pracy.

IV. Jesienne oraz wiosenne przeglądy stanu obiektów przeprowadzono, protokoły sporządzono.

V. Na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych na terenie gminy w 2020 r. roku przyznane zostały środki z budżetu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w kwocie 1.000 zł. Zadanie administracji rządowej dot. opieki nad cmentarzami, kwaterami i grobami wojennymi przyjęto Uchwałą nr IX/72/99 Rady Miejskiej w Mroczy. Gmina zawarła w dniu 10.07.2020 r. porozumienie z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim w sprawie przejęcia zadań od administracji rządowej w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Rozliczenie wydatkowania dotacji udzielonej przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego nastąpiło według przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

VI. W celu udokumentowania poniesionych wydatków Gmina przedłożyła:

- fakturę nr FVS 0008/12/2020 z dnia 21.12.2020 r. wystawioną przez: Budownictwo EU Jerzy Siuzdak, ul. Okrężna 9, 89-115 Mrocza za: remont podmurówki ogrodzenia

na cmentarzu żołnierzy Armii Radzieckiej w Krukówku – zlecenie nr 272.2.194.2020 (kwota: 3.500,00 zł).

Powyższą fakturą Gmina Mroczka udokumentowała poniesione wydatki na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych w 2020 roku na kwotę 3.500,00 zł, w tym kwota 1.000 zł z dotacji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Dotację wydatkowano prawidłowo.

Według posiadanej ewidencji, na terenie Gminy Mroczka znajdują się 4 obiekty grobownictwa wojennego. W toku kontroli dokonano lustracji następujących obiektów:

1. kwatery cywilnych ofiar okupanta niemieckiego z 1945 r. na tzw. „nowym” cmentarzu parafialnym przy ul. Nakielskiej w Mroczy.

Obiekt urządzony na planie prostokąta, częściowo w obramowaniu z kamiennego muru. Obrzeża od frontu mogiły oraz pomiędzy podstawami płyt pamiątkowych wykonane z płyt beton/lastryko. Po lewej stronie kwatery umieszczono strzelisty obelisk z obrobionych kamieni, na szczycie którego znajduje się krucyfik. Przy obelisku znajduje się lastrykowy blok, do którego zamocowano granitową tablicę pamiątkową z napisem treści:

„PAMIĘCI
SPOCZYWAJĄCYCH TU 18 OFIAR ZBIOROWEJ EGZEKUCJI
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ OKUPANTA NIEMIECKIEGO W OKOLICY
WIĘCBORKA W STYCZNIU 1945 R.”

Po prawej stronie tablicy pamiątkowej u szczytu kwatery na całej jej długości rozmieszczono 5 bloków z lastryka, na których od frontu zamocowano granitowe tablice pamiątkowe z danymi pochowanych osób:

MAJEWSKI EDMUND
KACZMAREK ŁUCJAN
KUJAWA FRANCISZEK
4 NN – OBÓZ POTULICE

BAK MARIAN
CZARNECKI JAN
DYCZYNSKI STANISŁAW
4 NN – OBÓZ POTULICE

FLORCZAK WINCENTY
GOLABEK JAN
KACZMAREK LEON
4 NN – OBÓZ POTULICE

SZYMANSKI
FRANCISZEK
NN - OBÓZ POTULICE
NN - OBÓZ POTULICE

SZYMAŃSKI CZESŁAW
NN – OBÓZ POTULICE
LIPIŃSKI LUCJAN

Przy każdym z bloków znajduje się granitowy krzyż. Powierzchnia mogiły częściowo utwardzona (obszar przed główną tablicą pamiątkową przykryty płytą).

Stan obiektu: dobry.

Obiekt zadbany, płyty pamiątkowe i podstawy bez ubytków, napisy czytelne. Zaleca się ustawienie przy mogile tabliczki wskazującej na obecność miejsca pamięci narodowej.

2. Cmentarz żołnierzy Armii Czerwonej z 1945 r. przy drodze wojewódzkiej nr 241 w Krukówku.

Cmentarz ogrodzony, nawierzchnia częściowo utwardzona (chodnik pomiędzy bramą wejściową a pomnikiem i nagrobkami), obecne nasadzenia roślinne, drzewa, krzewy. Centralny element architektoniczny w postaci betonowego pomnika, na froncie którego umieszczono tablicę pamiątkową z czarnego granitu z napisem treści:

PAMIĘCI
SPOCZYWAJĄCYCH TU
109 ŻOŁNIERZY ARMII CZERWONEJ
POLEGLYCH W WALKACH Z NIEMCAMI
W STYCZNIU 1945 R.

Poniżej napis analogicznej treści w języku rosyjskim.

U dołu przed pomnikiem umieszczono obiekt w kształcie nagrobka z poziomych płyt lastrykowych oraz dodatkowego bloku lastryka, który może pełnić funkcję półki na znicze.

Na szczycie środkowej, najwyższej części pomnika widoczny symbol gwiazdy.

Po obu stronach chodnika usytuowano po 3 nagrobki – mogiły zbiorowe. Każdy z nich składa się z 3 lastrykowych płyt poziomych oraz pionowej, niewysokiej płyty z symbolem gwiazdy.

Stan obiektu dobry. Obiekt zadbany.

W przypadku planowania prac renowacyjno-remontowych zaleca się naprawę widocznego ukruszenia narożnika jednej z płyt pionowych na nagrobkach-mogiłach zbiorowych oraz oczyszczenie ścian pomnika.

3. Mogiła zbiorowa ofiar okupanta niemieckiego z 1939 r., tzw. „stary” cmentarz parafialny przy ul. Nakielskiej w Mroczy.

Powierzchnię mogiły stanowią płyty granitowe posadowione na betonowym murku. Główny element architektoniczny w postaci betonowego bloku, na którym ustawiono betonowy krzyż.

Na frontowej ścianie podstawy krzyża zamocowano granitową tablicę pamiątkową z napisem treści:

JAMRY STANISŁAW
POMORDOWANI W ROKU 1939

MURAWKA ANIELA
BORZYCH ALOJZY
CIAŻYŃSKI SEWERYN
BURMISTRZ MIASTA
GAPIŃSKI JULIAN
KIEROWNIK SZKOŁY
GLISZCZYŃSKI HIERONIM
JANOWSKI BERNARD
GRZEŚKOWIAK JÓZEF
RYBKA FRANCISZEK

MŚCISZEWSKI JÓZEF
NAWROT MARIAN
PALUCHOWSKI FRANCISZEK
POKŁĘKOWSKI STEFAN
ŚWIDERSKI BOLESŁAW
REWOLIŃSKI JÓZEF
URBAN JÓZEF
OŹDŻYŃSKI WALERIAN
4 NIEZNANYCH

Stan obiektu: dobry.

Napisy czytelne.

W przypadku planowania prac remontowych zaleca się przeprowadzenie renowacji muru pomnika przy krawędzi tablicy pamiątkowej, korektę napisu pamiątkowego (w obecnym brzmieniu zawiera zbyt mało informacji o okolicznościach śmierci pochowanych osób - brak wskazania sprawców zbrodni) oraz ustawienie tabliczki miejsca pamięci narodowej ułatwiającej lokalizację mogiły na terenie cmentarza.

4. Mogiła zbiorowa żołnierzy Wojska Polskiego z 1945 r., tzw. „nowy” cmentarz parafialny przy ul. Nakielskiej w Mroczy.

Powierzchnię mogiły stanowią poziome płyty granitowe posadowione na betonowym murku. Główny element architektoniczny w postaci schodkowego pomnika obłożonego płytami granitowymi. Na środkowej, wyższej od pozostałych części pomnika posadowiono granitowy krzyż. Na ścianie frontowej podstawy krzyża zamocowano granitową tablicę pamiątkową z napisem treści:

TU SPOCZYWAJĄ
4 NIEZNANYCH ŻOŁNIERZY
LUDOWEGO WOJSKA POLSKIEGO
POLEGLI W WALKACH Z HITLEROWSKIM
NAJEŹDŹCĄ W STYCZNIU 1945

Stan obiektu dobry.

W przypadku planowania prac remontowych zaleca się przeprowadzenie korekty treści napisu np. TU SPOCZYWA 4 NIEZNANYCH ŻOŁNIERZY WOJSKA POLSKIEGO POLEGLYCH

W WALKACH Z NIEMIECKIM NAJEŹDŹCĄ W STYCZNIU 1945 R. oraz ustawienie tabliczki wskazującej na obecność miejsca pamięci narodowej.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości: nie stwierdzono.

Ponadto wskazuje się następujące przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości: nie stwierdzono.

Ewentualne uaktualnienie symboliki oraz treści napisów pamiątkowych przeprowadzić należy w porozumieniu z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim oraz Instytutem Pamięci Narodowej.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 4/2021.

Do Projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia.

W przypadku podjęcia prac renowacyjno-remontowych zaleca się uwzględnienie uwag dotyczących korekty treści napisów, renowacji pomników/nagrobków oraz ustawienia tabliczek miejsca pamięci narodowej.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana Burmistrza w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. Wojewoda Kujawsko-Pomorskiego
Krzysztof Lisowski
Wicewojewoda

